PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z PRZEDMIOTU WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE, EDUKACJA OBYWATELSKA W ZSO NR 4 W SZCZECINIE XI LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 2 Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI

Przedmiotowe zasady oceniania z wiedzy o społeczeństwie i edukacji obywatelskiej zostały opracowane w oparciu o Statut Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 4 w Szczecinie.

ZASADY OGÓLNE:

1. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania oraz przedstawia uczniom przedmiotowe zasady oceniania.
2. Nauczyciel informuje uczniów i rodziców o sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
3. Oceny są jawne – zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców.
4. Sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczeń (jak i jego rodzic – w razie życzenia) otrzymuje do wglądu na zasadach określonych w WZO.
5. Oceny klasyfikacyjne ustala się w terminach i skali określonej w Wewnątrzszkolnych Zasadach Oceniania.
6. Na ocenę semestralną i roczną z wos składa się wiedza merytoryczna, posługiwanie się terminologią właściwą przedmiotowi, umiejętność uzasadniania, argumentowania, sposób rozwiązywania problemów, kreatywność, umiejętność komunikowania, jasność, precyzyjność wypowiedzi i wykorzystywania wiedzy w nowych sytuacjach poznawczy.

OCENIANIE:

1. Oceny semestralne i roczne ustala się wg skali zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów

Ocena	Skrót literowy	Wartość liczbowa
Celujący	Cel.	6
Bardzo dobry	Bdb	5
Dobry	Db	4
Dostateczny	Dst	3
Dopuszczający	Dop	2
Niedostateczny	Ndst	1

2. Oceny bieżące-cząstkowe wyraża się w skali procentowej od 0% - 100%
3. Za odpowiedź ustną lub inną formę aktywności ucznia ocenę wystawia się z dokładnością do dziesiątek wg następującego schematu

Dotychczasowa cząstkowa ocena	**Aktualna ocena wyrażona w procentach**	
1.	niedostateczny	0% - uczeń nie podjął próby odpowiedzi na żadne z zadanych pytań albo w jego wypowiedzi nie
2.	niedostateczny	1 0 % - we wszystkich odpowiedziach wystąpiły rażące braki i błędy
3.	niedostateczny	20% - wypowiedź nie zawiera podstawowych, niezbędnych informacji
4.	niedostateczny	30% - wypowiedź jest niepełna, nie prowadzi do rozwiązania problemu/
5.	dopuszczający	40% - wypowiedź ucznia zawiera informacje niezbędne i konieczne do poprawnego rozwiązania problemu w stopniu podstawowym z niewielką
6.	dostateczny	50%
7.	dostateczny +	60%
8.	dobry	70%
9.	dobry+	80%
10.	bardzo dobry	90%
11.	celujący	100%

4. Za pracę pisemną ocena procentowa jest wystawiana z dokładnością do jedności.
5. Każdej ocenie procentowej przypisana jest odpowiednia waga wg następującego schematu:

SCHEMAT PRZYPISYWANIA WAG OCENOM CZĄSTKOWYM	
Waga	**Kategoria ocen**
1	zadanie domowe (wykonane), praca podczas lekcji, praca w grupach, zeszyt, aktywność, karty pracy, referat, zadania rozwiązywane przy tablicy podczas lekcji (mapa), kartkówka niezapowiedziana,
2	kartkówka zapowiedziana, odpowiedź ustna, prezentacja,
3	praca klasowa (wypracowanie), sprawdziany z działu, praca klasowa typu egzaminacyjnego, konkursy (minimum na poziomie miejskim), realizacja projektu (również występy artystyczne)
4	uzyskanie wyróżnienia lub tytułu finalisty konkursów miejskich, rejonowych, ogólnopolskich, kuratoryjnych
5	uzyskanie tytułu laureata konkursów miejskich, rejonowych, ogólnopolskich, kuratoryjnych

6. Wszystkie oceny osiągnięć ucznia wyrażone w procentach wpisywane są do dziennika lekcyjnego. Na ich podstawie wystawiana jest ocena śródroczna i roczna z zastosowaniem średniej ważonej wg następującego schematu:

L.P.	Zakres średniej ważonej wyrażonej w procentach				
1.	**0%**	≤	**niedostateczny**	<	**39.99%**
2.	**40%**	≤	**dopuszczający**	<	**54,99%**
3.	**55%**	≤	**dostateczny**	<	**69.99%**
4.	**70%**	≤	**dobry**	<	**84.99%**
5.	**85%**	≤	**bardzo dobry**	<	**94.99%**
6.	**95%**	≤	**celujący**	<	**100%**
	lub uzyskanie tytułu laureata/ finalisty olimpiady przedmiotowej				

6. Wszystkie oceny osiągnięć ucznia wyrażone w procentach wpisywane są do dziennika lekcyjnego. Na ich podstawie wystawiana jest ocena śródroczna i roczna z zastosowaniem średniej ważonej. Ocena roczna jest wyliczana ze wszystkich wyników otrzymywanych w ciągu roku szkolnego.
7. Dopuszcza się stosowania innych znaków, np. „N" – nieprzygotowany, „K" – klasówka, „S"-sprawdzian, „K" kartkówka, „O" – odpowiedź, „R" – referat, „A" – aktywność, „Pl"- praca na lekcji „P" – prasówka, „Z" – zeszyt, „Kp"-Karta pracy, „M" praca z mapą, „W" –wypracowania, „P"-projekt.

ZASADY OCENIANIA BIEŻĄCEGO:

1. **Prace pisemne:**

– Ocenie podlegają różne formy wypowiedzi – referat, opis, notatka, wypracowanie, odpowiedzi na postawione pytania;
– brak zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji skutkuje oceną □□□
- przy ocenie wypracowania maturalnego uwzględnia się kryteria obowiązujące na egzaminie maturalnym.

2. **Kartkówki:**

– kartkówki są zapowiedziane (wpisy dzienniku) lub niezapowiedziane;
– kartkówka może obejmować również materiał będący przedmiotem pracy domowej;
– przez kartkówkę należy rozumieć pisemną formę sprawdzenia wiadomości trwającą nie dłużej niż 20 minut i obejmującą materiał nie większy niż do trzech ostatnich różnych tematów lekcji.
– uczeń, który nie zgłosił się na kartkówkę zapowiedzianą, ma - od dnia powrotu do szkoły - tydzień na napisanie zaległej pracy klasowej w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, ale nie w dniu , w którym opuścił zapowiedzianą formę sprawdzania wiedzy i umiejętności lub opuścił zajęcia z tego przedmiotu.

3. **Sprawdziany:**

– sprawdziany przeprowadza się po zrealizowaniu każdego działu programowego i obejmują one większą partię materiału składającą się na cały zakres danego działu programowego;
– prace klasowe obejmują swoim zakresem cały program od początku roku i są zapowiadane 3 tygodnie wcześniej;
– sprawdzian powinien być zapowiedziany (wpis dzienniku), co najmniej jeden tydzień przed terminem jego przeprowadzenia i może być poprzedzony lekcją powtórzeniową;

– uczeń, który nie zgłosił się na pracę klasową, sprawdzian, ma - od dnia powrotu do szkoły - tydzień na napisanie zaległej pracy klasowej w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, ale nie w dniu, w którym opuścił zapowiedzianą formę sprawdzania wiedzy i umiejętności lub opuścił zajęcia z tego przedmiotu.

– przy nieobecności na pracy klasowej, sprawdzianie, kartkówce zapowiedzianej wstawiamy "0" w dniu pisania tej pracy, które ma charakter informacji. Brak zaliczenia w terminie skutkuje wpisaniem „0%" z wagą i jest liczone do średniej.

– w przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianego sprawdzianu lub uzasadnionej nieobecności klasy, termin zostanie uzgodniony ponownie, ale nie obowiązuje wtedy konieczność tygodniowego wyprzedzenia;

– prace pisemne są ocenione i oddane w ciągu dwóch tygodni. Prace klasowe typu egzaminacyjnego (wypracowanie) oraz arkusze maturalne oddawane są w ciągu 4 tygodni;

– co najmniej raz w ciągu roku szkolnego przeprowadza się próbny egzamin maturalny z wiedzy o społeczeństwie dla uczniów deklarujących zdawanie tego przedmiotu na egzaminie maturalnym. Ocena z tej próby ma charakter informacyjny.

4. **Odpowiedź ustna:**

– uczeń powinien przynajmniej raz w semestrze uczestniczyć w tej formie sprawdzania wiadomości i umiejętności;

– w odpowiedzi ustnej ucznia ocenie podlega: zawartość merytoryczna wypowiedzi, w tym posługiwanie się terminologią przedmiotową, kompozycja logiczna i spójność rozwiązania, umiejętność uzasadniania i argumentowania, formułowania myśli, wyrażania sądów i opinii, jasność i precyzyjność wypowiedzi, poprawność językowa;

– wypowiedź ustna ucznia na lekcji dotyczy zawsze materiału programowego z trzech ostatnich lekcji bieżących.

- na początku roku szkolnego nauczyciel wyjaśnia uczniom , na czym polega pytanie tzw „1do". Zakres tego pytanie obejmuje cały cykl nauczania oraz bieżące wiadomości z Polski i ze świata . Za poprawną odpowiedź uczeń otrzymuje „+" lub „-„. Zebranie 5 plusów daje uczniowi ocenę 100% wagi 2 a 5 minusów 0% wagi 2.

5. **Aktywność ucznia na lekcji:**

– uczeń ma obowiązek aktywnie uczestniczyć w lekcjach i angażować się we wszelkie czynności edukacyjne podejmowane na zajęciach przedmiotowych;

– za aktywne uczestniczenie w lekcji – zgłaszanie się do odpowiedzi, kreatywną pracę w grupie zadaniowej, zgłaszanie pomysłów i rozwiązań postawionych problemów uczeń może otrzymać plusa „+",albo za szczególne zaangażowanie nawet 100% wpisaną do dziennika. Otrzymanie pięciu plusów w semestrze skutkuje na koniec każdego semestru oceną 100% w kategorii aktywność.

6. **Nieprzygotowanie do lekcji:**

– uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania cztery razy w roku z przedmiotów realizowanych w wymiarze dwóch lub więcej godzin w ciągu tygodnia. Jeśli wymiar godzinowy przedmiotu wynosi 1 godzina tygodniowo, uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania w wymiarze 2 np na rok; **w klasach maturalnych niezależnie od liczby godzin uczeń może zgłosić tylko 2 nieprzygotowania w ciągu roku**;

– nieprzygotowanie do lekcji uczeń zgłasza na zbiorczej kartce, na początku zajęć lekcyjnych, tuż po przerwie i przywitaniu się nauczyciela z klasą;

– w przypadku, kiedy uczeń nie jest przygotowany do zajęć, a nie zgłosił tego faktu, otrzymuje ocenę 0% z wpisem do dziennika;

– w przypadkach uzasadnionych, na przykład choroby powyżej 3 dni, potwierdzonej zwolnieniem lekarskim lub przez rodzica/opiekuna prawnego, uczeń zgłasza brak przygotowania do lekcji i wówczas nie odnotowuje się tego nie przygotowania jako kolejnego, ani też jeśli jest to trzecie już nieprzygotowanie nie skutkuje to oceną 0%. W

takich wypadkach uczeń ma jednak obowiązek uzupełnić braki wiedzy i notatki w zeszycie w możliwie szybkim czasie.

7. **Zeszyt przedmiotowy:**

– uczeń ma obowiązek posiadania zeszytu przedmiotowego; brak zeszytu powoduje wpisanie negatywnej uwagi z zachowania

8. Praca w grupie

Umiejętności pracy w grupie będą sprawdzane poprzez ocenę jej następujących elementów:

a) podział zadań:

– członkowie zespołu równomiernie dzielą się pracą,

– każdy uczeń, choćby w minimalnym stopniu, uczestniczy w realizacji zadania wykonywanego przez drużynę;

b) podejmowanie decyzji:

– każda osoba ma prawo głosu,

– opinie wszystkich członków grupy są równoprawne i uwzględniane w podejmowaniu decyzji końcowej,

– mało aktywni uczniowie są zachęcani do wypowiedzi przez pozostałe osoby;

c) stopień zgodnego współdziałania w grupie:

– umiejętność skutecznego rozwiązywania konfliktów,

– wzajemne wysłuchiwanie swoich argumentów przez osoby z danej drużyny,

– zachowywanie podstawowych zasad kultury, nawet w czasie sporów;

d) postawa podczas pracy:

– grupa jest skupiona na zadaniu, które ma wykonać,

– wszyscy uczniowie należący do zespołu są zaangażowani w osiągnięcie wspólnego celu,

– osoby wchodzące w skład drużyny dbają o dobrą jakość rezultatów pracy.

9. Przygotowanie do egzaminu maturalnego z wiedzy o społeczeństwie

a) Uczniowie klas maturalnych, którzy zadeklarowali przystąpienie do egzaminu maturalnego z wiedzy o społeczeństwie, są zobowiązani do systematycznego uczestnictwa w zajęciach przygotowujących do matury oraz do zaliczania na ocenę materiału obejmującego treści programowe realizowane w liceum zgodnie z harmonogramem przedstawionym przez nauczyciela.
b) Oceny uzyskane z powtórek maturalnych, sprawdzianów, kartkówek, arkuszy maturalnych oraz innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności są uwzględniane przy ustalaniu oceny śródrocznej i końcoworocznej z przedmiotu.
c) Uczniowie, którzy zadeklarują przystąpienie do egzaminu maturalnego z wiedzy o społeczeństwie w trakcie roku szkolnego, mają obowiązek zaliczenia wszystkich form sprawdzania wiedzy przewidzianych dla uczniów przygotowujących się do matury, w tym sprawdzianów, kartkówek, arkuszy maturalnych oraz innych prac obowiązkowych przeprowadzonych przed złożeniem deklaracji. Termin zaliczenia wyznaczy nauczyciel.
d) W celu indywidualizacji procesu nauczania nauczyciel może stosować zróżnicowane formy pracy, dostosowane do potrzeb i celów edukacyjnych uczniów.
e) Uczniowie przygotowujący się do egzaminu maturalnego realizują zadania o charakterze maturalnym, w szczególności arkusze egzaminacyjne, natomiast pozostali uczniowie wykonują karty pracy lub inne zadania związane z realizacją podstawy programowej.

10. Zadania domowe w szkole podstawowej.

a) Nauczyciel może zadawać uczniom pisemne zadanie domowe związane z realizowanym programem nauczania, służące utrwalaniu i doskonaleniu wiadomości oraz umiejętności.
b) Praca taka nie jest obowiązkowa dla ucznia i nie podlega ocenianiu stopniem.
c) W przypadku wykonania przez ucznia nieobowiązkowej pracy domowej nauczyciel może: - udzielić uczniowi informacji zwrotnej dotyczącej wykonanej pracy - omówić jej wykonanie z

uczniem -wskazać mocne strony pracy oraz elementy wymagające poprawy luz uzupełnienia.

d) Wykonanie przez ucznia nieobowiązkowej pracy domowej nie podlega ocenianiu stopniem, jednak może być uwzględnione przez nauczyciela przy ustalaniu śródrocznej lub rocznej , w przypadku rozstrzygania o podwyższeniu oceny, jeśli praca świadczy o zaangażowaniu ucznia, systematyczności , samodzielności oraz opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych w wymaganiach edukacyjnych.

ZASADY POPRAWIANIA:

1. Uczeń ma prawo jednokrotnego poprawienia wszystkich ocen wyrażonych w procentach ze sprawdzianów, prac klasowych, sprawdzianów typu egzaminacyjnego w nieprzekraczalnym terminie jednego tygodnia od daty ich oddania; termin poprawy wyznacza nauczyciel.
2. Uczeń ma prawo do poprawy oceny wyrażonej procentem w przedziale 0%-39,99% z kartkówki zapowiedzianej w terminie wyznaczonym przez nauczyciela. Formę poprawy ustala nauczyciel.
3. Za ocenę procentową poprawioną przez ucznia uważa się tylko ocenę z poprawy (nawet, jeśli jest niższa) i jest ona ostateczna;
4. Otrzymywane przez ucznia oceny wynikające z bieżącej kontroli wiedzy i umiejętności (odpowiedzi ustne, prezentacje , kartkówki niezapowiedziane itp.) nie podlegają poprawie
5. Zakres materiału na poprawie nie może być większy od obowiązującego w pierwszym terminie.

INNE POSTANOWIENIA :

1. Uczeń, który otrzymał w rocznej klasyfikacji ocenę niedostateczną może zdawać egzamin poprawkowy w terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły zgodnie WZO.
2. Uczeń może skorzystać z prawa podwyższenie przewidywanej oceny rocznej. Tryb i warunki określa Statut ZSO4 . Ustala się, że gdy warunki zostaną spełnione, sprawdzian będzie miał formę pisemną oraz będzie zawierał treści podstawy programowej z całego roku szkolnego.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ:

Nauczyciel jest zobowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologicznej (do tego upoważnionej) obniżyć wymagania edukacyjne w stosunku do ucznia, u którego stwierdzono deficyty rozwojowe zgodnie z zaleceniami poradni. Przez trudności dydaktyczne rozumiemy przede wszystkim:

a) dysleksję – trudności w czytaniu (zaburzenia zarówno tempa i techniki czytania jak i stopnia rozumienia tekstu).
b) dysortografię – trudności z opanowaniem poprawnej pisowni (dziecko popełnia błędy ortograficzne mimo dobrej znajomości zasad pisowni).
c) dysgrafię – niski poziom graficzny pisma (niekształtne, koślawe litery, trudności z utrzymaniem się w liniaturze, litery w wyrazach nierówne).

Postępowanie wobec ucznia ze specyficznymi trudnościami w nauce:

a) w sposobie oceniania uczniów dyslektycznych uwzględnia się różnorakie czynniki wpływające na jakość pracy i docenia włożony przez dziecko wysiłek;
b) ocena w głównej mierze dotyczy poprawności wypowiedzi ustnej i strony merytorycznej prac pisemnych;
c) wydłuża się limit czasu na pisanie sprawdzianów, ocenia się na jednakowych prawach brudnopis i czystopis;
d) w przypadku głębokiej dysgrafii, gdy zmniejsza się czytelność pisma, umożliwia się uczniowi wykonanie prac kontrolnych na komputerze;
e) jeżeli nauczyciel nie jest w stanie odczytać pracy ucznia, robi to uczeń w jego obecności, wyjaśniając wszystkie wątpliwości ortograficzne;
f) pisemne sprawdziany ogranicza się do sprawdzania wiadomości;
g) stosuje się testy wyboru: zdania niedokończone, teksty z lukami dotyczącymi

sprawdzanych treści;
h) pozwala to uczniowi skoncentrować się na konkretnej tematyce, nie na poprawności pisania;
i) nauczyciel ocenia tok rozumowania poprzez analizę działań, a nie tylko jego wynik;
j) nauczyciele, na podstawie opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej, dostosowują wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się uniemożliwiające sprostaniu tym wymaganiom;
k) nauczyciele w stosunku do uczniów z dysfunkcjami stosują ocenianie wspierające;
l) w przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE:

Ocena niedostateczna :

1) Uczeń nie opanował wiedzy i umiejętności w stopniu koniecznym, pozwalającym na kontynuację nauki na wyższym szczeblu kształcenia i nie jest w stanie kontynuować nauki w klasie programowo wyższej.
2) Nie rozumie podstawowych wiadomości, ujętych w planie wynikowym, myli je i zniekształca.
3) Nie jest w stanie nawet przy wydatnej pomocy nauczyciela rozwiązać problemu o elementarnym stopniu trudności.
4) Nie opanował koniecznej, prostej terminologii.
5) Nie opanował najważniejszych dat, pojęć, wydarzeń, nazwisk i innych podstawowych faktów.
6) Myli elementarne fakty i zjawiska.
7) Ma poważne trudności w samodzielnym posługiwaniu się podstawowymi źródłami informacji.
8) Nie zna przyczyn ani skutków wydarzeń omawianych zjawisk. Jest świadomy istnienia związków teraźniejszości z przeszłością, ale nie potrafi ich sensownie wytłumaczyć.
9) W trakcie wypowiedzi ustnej lub pisemnej przedstawia jedynie nieliczne fakty dotyczące tematu, w tym wiele z błędami.
10) W większości błędnie prezentuje związki i zależności pomiędzy opisywanymi faktami i zjawiskami.
11) Posługuje się bardzo nielicznymi, najbardziej podstawowymi terminami, często błędnie.
12) Formułuje nieliczne i niepoprawne wnioski.
13) Dokonując oceny opisywanych wydarzeń i zjawisk posługuje się tylko stereotypami i ogólnikami.
14) Poważną trudność sprawia mu analiza tekstu źródłowego i udzielenie odpowiedzi na postawione do tekstu pytania.
15) Jego wypowiedzi ustne i pisemne są nieudolne i nie spełniają wymogów kompozycyjnych i językowych..
16) Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostych poleceń wymagających zastosowania podstawowych umiejętności przedmiotowych.
17) Na lekcjach jest bierny i nie angażuje się w proces nauczania.
18) W ciągu roku szkolnego wykazuje niską frekwencję i posiada dużo nieusprawiedliwionych godzin.
19) Pomimo działań wspomagających ze strony nauczyciela nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej.

Ocena dopuszczająca :

1) Uczeń ma poważne braki w wiedzy i umiejętnościach przedmiotowych, ale przyswoił je w stopniu nieco poniżej wymagań programowych, z tego powodu nie jest w stanie samodzielnie rozwiązywać nawet prostych zadań o niewielkim stopniu trudności, nie jest w stanie samodzielnie pracować i aktywnie uczestniczyć w zajęciach.

2) Spore braki wiedzy w zakresie podstawy programowej nie uniemożliwiają mu jednak dalszej edukacji przedmiotowej w klasie programowo wyższej i nie przekraczają możliwości uzyskania podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki w szkole.
3) Przedstawia, w czasie prezentacji ustnej lub pisemnej, mniej niż połowę wymaganej przy danym temacie wiedzy, popełniając przy tym znaczną ilość błędów.
4) W obrębie poszczególnych tematów sygnalizuje znajomość jedynie nielicznych zagadnień. Prezentowany przez ucznia zasób wiedzy jest dosyć chaotyczny, mało uporządkowany i rzadko uwzględniający hierarchię ważności zjawisk i procesów.
5) Częściowo trafnie określa ramy czasowo – przestrzenne tematów lokalizując fakty i zjawiska w czasie i przestrzeni.
6) W znikomy sposób wyjaśnia związki i relacje między faktami, zjawiskami i procesami zachodzącymi w społeczeństwie i polityce.
7) Formułuje bardzo ograniczone wnioski, w dodatku z błędami i bez odpowiedniego uzasadnienia. Zna przyczyny i skutki jedynie wybranych wydarzeń, najczęściej tych, które miały przełomowe znaczenie dla dziejów ludzkości.
8) Wypowiedź ucznia jest nieuporządkowana, niepełna i w ponad połowie błędna, a wypowiedzi pisemne zawierają liczne błędy językowe i ortograficzne.
9) Podejmowana przez ucznia na lekcjach analiza tekstów źródłowych jest najczęściej niepełna, błędna i mało uporządkowana.
10) Uczeń sporadycznie wypowiada się na forum klasy z własnej inicjatywy. Jedynie przy aktywnej i częstej pomocy nauczyciela rozwiązuje problemy typowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocena dostateczna :

1) Dysponuje niepełną wiedzą określoną programem nauczania, ale nie uniemożliwia mu to dalszej edukacji przedmiotowej w klasie programowo wyższej.
2) Opanował najważniejsze wiadomości i umiejętności, ale zapamiętywanie treści dominuje u niego nad ich rozumieniem.
3) W obrębie poszczególnych tematów sygnalizuje około połowy wymaganych zagadnień.
4) W czasie wypowiedzi ustnych i pisemnych przedstawia materiał rzeczowy w większości uporządkowany pod względem tematycznym, zachowując hierarchię ważności rozpatrywanych faktów i zjawisk oraz porządek chronologiczny.
5) Przedstawia, w czasie prezentacji swej wiedzy, około połowy wymaganej przy temacie faktografii, nie popełniając przy tym znacznej ilości błędów.
6) Trafnie określa ramy czasowo – przestrzenne tematów lokalizując fakty i zjawiska w czasie i przestrzeni.
7) Potrafi określić kolejność chronologiczną głównych wydarzeń.
8) W ograniczonym stopniu prezentuje relacje i związki między faktami, zjawiskami i procesami zachodzącymi w społeczeństwie i polityce .
9) Dostrzega, w wąskim zakresie, zależności i związki przyczynowo- skutkowe pomiędzy zjawiskami w Polsce i na świecie.
10) Posługuje się poprawnie terminologią i faktografią mieszczącą się w minimum programowym określonym ustawą.
11) Formułuje samodzielnie mało uporządkowane wnioski, chociaż w większości poprawne, ale często bez odpowiedniego uzasadnienia.
12) Analiza tekstów źródłowych jest u niego pełna, uporządkowana tematycznie i chronologicznie, wykonywana samodzielnie i zawiera jedynie nieliczne błędy rzeczowe.
13) Wykazuje znajomość najczęściej występujących i wykorzystywanych na lekcjach źródeł.
14) Umiejętności przedmiotowe stosuje w sytuacjach typowych.
15) Jego wypowiedzi ustne i pisemne rzadko są chaotyczne i zawierają nieliczne błędy językowe.

16) Nazywa problemy o średnim stopniu trudności i stawia do nich pytania.
17) Jest raczej mało aktywny na zajęciach, nie angażuje się szczególnie w proces dydaktyczny na lekcjach, sporadycznie wypowiada się na forum klasy z własnej inicjatywy, chyba, że jest systematycznie do tego zachęcany przez nauczyciela.

Ocena dobra :

1) Ma wprawdzie niewielkie braki w zakresie wiedzy, ale udziela prawidłowych odpowiedzi naprowadzających na właściwy tok myślenia i poprawnie rozwiązuje zadania o pewnym stopniu trudności i wymagające opanowania umiejętności przewidzianych programem.
2) Prawidłowo rozumuje, dostrzega podobieństwa i różnice.
3) W czasie odpowiedzi ustnych i pisemnych przedstawia materiał rzeczowy uporządkowany pod względem tematycznym, zachowując niemal całkowicie hierarchię ważności danych faktów, zjawisk i procesów oraz porządek chronologiczny.
4) Wyodrębnia najważniejsze zagadnienia w obrębie poszczególnych tematów i czyni to niemal bezbłędnie.
5) Potrafi samodzielnie i precyzyjnie określić ramy czasowo - przestrzenne danego zagadnienia.
6) Przedstawia zdecydowaną większość wymaganej faktografii, bez poważniejszych błędów.
7) Poprawnie stosuje większość pojęć i terminologii przedmiotowej wymaganej przy danych tematach, pomijając jedynie jednostkowe pojęcia.
8) Dostrzega i opisuje poprawnie zależności i związki przyczynowo – skutkowe między różnymi faktami, zjawiskami i procesami. Formułuje, z nielicznym błędami, prawidłowe wnioski cząstkowe i ogólne. Jego ocena wydarzeń i zjawisk nie budzi większych zastrzeżeń, ale częściowo jest stereotypowa i emocjonalna.
9) Podejmowana przez ucznia i wykonywana samodzielnie analiza tekstów źródłowych zawiera jedynie nieliczne jednostkowe błędy rzeczowe, jest w większości kompletna, uporządkowana tematycznie i chronologicznie.
10) Czytanie różnego rodzaju tekstów źródłowych ze zrozumieniem, pod kątem sformułowanych do tekstu pytań, nie stwarza uczniowi większego problemu- dokonuje właściwej selekcji informacji.
11) Typowe zadania teoretyczne i praktyczne rozwiązuje całkowicie samodzielnie.
12) Nabyte umiejętności przedmiotowe potrafi stosować w sytuacjach problemowych.
13) Rozumie związki przyczynowo – skutkowe występujące w życiu społecznym, gospodarczym i politycznym.
14) Wiadomości nie tylko zapamiętuje, ale też je rozumie.
15) Wiedzę czerpie nie tylko z podręcznika, ale także z innych źródeł informacji (literatura popularnonaukowa, Internet, prasa codzienna i inne).
16) Jego prace pisemne domowe są zawsze związane z tematem, zawierają własne przemyślenia i wnioski i nie posiadają błędów merytorycznych.
17) Uczeń jest aktywny w klasie, chętnie zabiera głos w dyskusji, zgodnie współpracuje w grupie.

Ocena bardzo dobra :

1) Posługuje się odpowiednim słownictwem - używa pojęć we właściwym znaczeniu.
2) Samodzielnie podaje odpowiedzi, ocenia fakty, procesy i zjawiska rzeczywistości społeczno-politycznej.
3) Samodzielnie również rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne.
4) Samodzielnie analizuje teksty źródłowe dokonując prawidłowej interpretacji wydarzeń i zjawisk oceniając ich wiarygodność i przydatność.
5) Potrafi integrować wiedzę z różnych źródeł informacji w czasie swoich wypowiedzi ustnych i pisemnych.
6) Potrafi korelować swą wiedzę z wiedza z pokrewnych przedmiotów (język polski, historia i teraźniejszość, historia).
7) Ma bardzo dobrą orientację we współczesnej rzeczywistości politycznej i społeczno -

gospodarczej Polski i świata.
8) Wykazuje pełną i rzetelną znajomość poznanej faktografii. Jego wypowiedzi ustne i pisemne są bogate w treści, fakty, opinie i oceny, bez błędów językowych i ortograficznych i integrują wiedzę uzyskaną z różnych źródeł informacji historycznej.
9) Podejmuje próby twórczego rozwijania własnych uzdolnień. Samodzielnie i poprawnie interpretuje dane statystyczne i wykresy.
10) Samodzielnie wyciąga wnioski, formułuje problemy i pytania.
11) Prezentuje na forum klasy własne sądy i opinie uzasadniając je za pomocą trafnych argumentów w toku dyskusji. Jest bardzo aktywny na lekcjach, organizuje pracę w grupie.
12) Chętnie angażuje się w różnego rodzaju konkursy przedmiotowe.

Ocena celująca:
1) W pełni przyswoił wiadomości objęte podstawą programową.
2) Jego zasób wiedzy i umiejętności świadczy o wyraźnych i sprecyzowanych uzdolnieniach humanistycznych.
3) Systematycznie pracuje nad pogłębianiem wiedzy i rozwijaniem własnych uzdolnień i zainteresowań - samodzielnie, poprzez lekturę pozycji popularnonaukowych, zdobywa dalszą wiedzę.
4) Czynnie uczestniczy w lekcjach, prezentuje dociekliwość podczas rozwiązywania problemów, formułując własne sądy i opinie na podstawie znacznej wiedzy faktograficznej, a także w oparciu o odpowiednie teksty źródłowe i lekturę dla uzasadnienia swej wypowiedzi.
5) Dokonuje pełnej oceny zjawisk, procesów i faktów w oparciu o szeroki zasób informacji zdobytych ze źródeł poza podręcznikowych.
6) Umiejętnie wykorzystuje wiedzę z innych przedmiotów – historii czy historii i teraźniejszości.
7) Biegle rozwiązuje podane do przemyślenia problemy teoretyczne i praktyczne.
8) Proponuje własne, niekonwencjonalne i nietypowe rozwiązania.
9) Starannie wykonuje dodatkowe zadania – referaty, biogramy, odczyty, gazetki ścienne, artykuły.
10) Współpracuje z nauczycielem w przygotowywaniu zajęć opartych na twórczym rozwiązywaniu problemów.
11) Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia.
12) Uczestniczy w olimpiadach i konkursach przedmiotowych i osiąga w nich sukcesy.

Przedmiotowe zasady oceniania podlegać będzie ewaluacji.

Niniejszy dokument może zostać w ciągu roku szkolnego skorygowany i dostosowany do zapisów wprowadzonych w Statucie Szkoły do 31. 12.2026 r.

Opracowała:

Sonia Pańczuk -Mura